

TÜRKİYE İPÇİ SINIFI VE EMEK HAREKETİ KÜRESELLEİYOR MU?

1990 lardan itibaren belirgin hale gelen

kapitalizmin küresel dinamikleri her alanda oldu u gibi i_çi s1n1f1n1n yap1s1 ve i_çi hareketinin durumunda da köklü de i_imler yaratmaktadır. Ancak bu sürecin genel ve dolaylı iktisadi-sosyal etkilerinin ötesinde son dönemlerde tan1k olunan _ey emek piyasalar1n1n, dolay1sıyla i_çi s1n1flar1n1n sosyal yap1lar1n1n ve emek hareketlerinin nitelik ve kapsam1n1n do rudan uluslar aras1/çok uluslu/ulusötesi karakter kazanmalar1dır. Dünyada giderek ola anüstü bir hacme ula_an eme in yasal ve yasad1_1 göçü, geli_kin kapitalist toplumlarda olu_mu_ ve olu_makta olan göçmen topluluklar1, ulusötesi _irketlerin çe_itli ülkelerdeki i_yerleri aras1nda dola_an i_gücü vb. bu sürecin belirgin görüntüleridir. Bu ba lamda, "Küresel bir emek piyasas1 olu_uyor mu ? Uluslar aras1 emek göçü s1n1f mücadelesinin yeni bir formu mu ? Kapitalist metropollerdeki göçmen hareketleri s1n1f hareketinin öncü gücü olabilir mi ? Küresel düzeyde bir emek hareketinin imkânlar1 olu_mu_ mudur ve uluslar aras1 sendikal olu_umlar böyle bir hareketi yaratabilir mi ? Çe_itli uluslar aras1 kurulu_lara kat1l1m ve sözle_melerine maddeler eklenerek küresel çal1_ma standartlar1 uygulanmas1 sa lanabilir mi ?" gibi sorular ortaya at1lmakta, tart1_1lmakta ve yan1tlar aranmaktadır.

{tab=ÇARI}

TÜRKİYE İPÇİ SINIFI VE

EMEK HAREKETİ KÜRESELLEİYOR MU ?

1990 lardan itibaren belirgin hale gelen

kapitalizmin küresel dinamikleri her alanda oldu u gibi i_çi s1n1f1n1n yap1s1 ve i_çi hareketinin durumunda da köklü de i_imler yaratmaktadır. Ancak bu sürecin genel ve dolaylı iktisadi-sosyal etkilerinin ötesinde son dönemlerde tan1k olunan _ey emek piyasalar1n1n, dolay1sıyla i_çi s1n1flar1n1n sosyal yap1lar1n1n ve emek hareketlerinin nitelik ve kapsam1n1n do rudan uluslar aras1/çok uluslu/ulusötesi karakter kazanmalar1dır. Dünyada giderek ola anüstü bir hacme ula_an eme in yasal ve yasad1_1 göçü, geli_kin kapitalist toplumlarda olu_mu_ ve olu_makta olan göçmen topluluklar1, ulusötesi _irketlerin çe_itli ülkelerdeki i_yerleri aras1nda dola_an i_gücü vb. bu sürecin belirgin görüntüleridir. Bu ba lamda, "Küresel bir emek piyasas1 olu_uyor mu ? Uluslar aras1 emek göçü s1n1f mücadelesinin yeni bir formu mu ? Kapitalist metropollerdeki göçmen hareketleri s1n1f hareketinin öncü gücü olabilir mi ? Küresel düzeyde bir emek hareketinin imkânlar1 olu_mu_ mudur ve uluslar aras1 sendikal olu_umlar böyle bir hareketi yaratabilir mi ? Çe_itli uluslar aras1 kurulu_lara kat1l1m ve sözle_melerine maddeler eklenerek küresel çal1_ma standartlar1 uygulanmas1 sa lanabilir mi ?" gibi sorular ortaya at1lmakta, tart1_1lmakta ve yan1tlar aranmaktadır.

Oçinde ya_ad1 1m1z dönemde sermayenin

küresel düzeyde neredeyse s1n1rs1z bir hareketli e ula_t1 1, eme inse büyük ölçüde ulusal s1n1rlar içinde hapsoldü u genel bir do ru olmakla birlikte bunun dünya emekçileri taraf1ndan pasif _ekilde kabullenilmi_ bir durum oldu u da söylenemez. Göç ederek ya da çe_itli düzeylerde uluslar aras1 örgütlenmelere kat1larak ya da onlar1 kullanarak durumlar1n1 de i_tirme yönünde çaba göstermektedirler. Öncelikle de dünyada emekçiler ya_ad1klar1 bu süreçle yeni bir bilinç olu_turmaktadırlar.

Özellikle son on y1ld1r çe_itli

kanallardan bu dinamiklerin giderek daha çok etkisine giren Türkiye de de sözü geçen alanlarda belirginle_en e ilimler oldu u gözlenmektedir. Bunlar ba_l1ca :

- Türkiye de i_çi s1n1f1n1n sosyal

bile_imi içinde giderek belirgin bir yer kazanan -yasal izinli ya da kaçak çal1_an- yabancı kökenli emekçilerin say1sal art1_1 ve genel olarak Türkiye nin uluslar aras1 emek göçü konusunda artan önemidir.

Örne in, emniyet kayıtlarına göre 2000-2003 yılları arasında Türkiye de üçyüzbin yabancı kaçak işçi yakalanmıştır.

- Türkiye de emekçilerin çalıma deneyimleri, koşulları ve içinde emek süreçleri, yönetim modelleri, istihdam esnekliği vb. küresel dinamiklerin doğrudan veya dolaylı sonuçlarının özellikle de bazı sektörlerde - giderek daha belirleyici hale gelmesi. Bugün ülkedeki pek çok beyaz eya, otomotiv vs fabrikasında işçiler buldukları şirketin diğer ülkelerdeki fabrikalarıyla aralarındaki sipariş rekabetini yakından izliyorlar ve çalıma koşulları büyük ölçüde bunun üzerinden şekilleniyor.
- Türkiye de sendikal örgütlenmelerin hem uluslararası sendikal örgütlenmelerle hem de uluslararası kampanyalar, çokuluslu şirket konseyleri, ILO, AB kurumları vb. ile ilişkilerinin ve bunlardan yararlanma kapasitelerinin artması, öte yandan küresel düzeyde özellikle tıron zincirlerinde yer alan işyerlerindeki çalıma standartlarının denetlenmesi için oluşturulan oluşumları veya özel şirketlerin ülkede yoğun faaliyetleri artmaktadır. Yakın zamanda birçok işyerindeki örgütlenme çalımaları başlatılarak sonuçlanan sendikaların yöneticileri kendilerini ILO ofisi önünde zincire vurma eylemi yaptılar. Kimi örgütlenmeler ise ilgili işkolundaki uluslararası federasyonun devreye girmesiyle başlandı. Çok sayıda uzman bugün küresel üretim zinciri içinde yer alan çeşitli fabrikaları, uluslararası denetim firmaları adına denetlemektedirler.

Sempozyumda aşağıdaki başlıklarda belirtilen konulara dair gerçekleştirilmiş alan araştırmalarının yanı sıra sözkonusu e ilimleri genel planda de erlendiren, yorumlayan sunumlar, kararlaştırılan çalımalar da yer alabilecektir:

- 1- Türkiyeli emekçilerin uluslararası çalıma deneyimleriyle ilgili araştırmalar
- 2- Yabancı kökenli emekçilerin Türkiye deki çalıma deneyimleri ve yabancı kaçak işgücü üzerine araştırmalar,
- 3- Türkiye de sendikal yapıların uluslararası sendikal oluşumlarla ilişkileri, katılımları ve mücadelelerinde bu ilişkilerden yararlanma deneyimlerine dair çalımalar,
- 4- Uluslararası denetim organizasyonlarının Türkiye deki faaliyetlerinin düzeyi, kapsamı ve niteliğine dair çalımalar,
- 5- Çokuluslu şirketlerde çalışan emekçilerin çalıma ve sendikal etkinlik deneyimlerine ilişkin araştırmalar

Birinci ve İkinci Sempozyumumuzda emek çalımaları alanında yapılmış saha çalımaları sonuçları yer almıştır. Bu tür çalımların özel bir önemi oldu unu düşünerek her yıl sempozyum konusu ne olursa olsun, bir oturum, yeni yapılmış olan ve henüz sunulma olanağı bulamamış saha araştırmalarını ayrılmaktadır. Bu geleneğimiz 3.Sempozyumda da devam edecektir. Bundan dolayı 2005 ve 2006 yılları içinde yapılmış saha araştırmaları için Sempozyumumuzda bir oturum düzenlenecektir.

{tab=PROGRAM}

SEMPOZYUM

PROGRAMI

19 Mayıs Cumartesi

AÇILIŞ: 10.30 - 11.00

SAV

TÜSAM

Açılış Konuşması: Yüksel AKKAYA

1. OTURUM: 11.00 - 12.40
Küreselle_me ve Göç Olgusu

Moderatör: Tülin Öngen

Eme in Enformel Küreselle_mesi

Ayhan
Gençler

Türkiye de Yabanc1 Kaçak 0_gücü ve 0_gücü Piyasas1 Üzerine
Etkileri

Meryem
K1ro lu Kurtar Tany1lmaz

Kapitalizmin Mekanlar1 ve Geli_mi_ Kentlerin Az Geli_mi_leri
Olarak Göçmen 0_çiler

Ay_egül Kars

SORULAR

Kahve Aras1 : 12.40
- 13.00

2. OTURUM: 13.00 - 14.40

Emek Hareketinin Uluslararası Dayan1_mas1

Moderatör: Nurcan Özkaplan

Enformel 0_gücü Piyasalar1 ve Göçmen 0_çilere Talep:
Kar_1la_t1rmal1 Pespektiften Türkiye nin Durumu

Gülay Toksöz

Türkiye de Sendikal Hareket, Enternasyonalizm ve Milliyetçilik

O uz Topak

0_çiler Aras1 Rekabetin ve Bölünmenin artt1 1
Günümüzde Uluslar1n 0_çileri versus 0_çi s1n1f1n1n Uluslararası
dayan1_mas1

Gaye Y1lmaz

SORULAR

Ö le Aras1 : 14.40
- 15.30

3. OTURUM: 15.30 - 17.30

Güncel Alan Ara_tırmalar1ndan Örnekler

Moderatör: Asuman TÜRKÜN

Arzular1 Sömürgele_tirmek

Anna
M.Agathangelou
(Kanada)

Türkiye de Sendikal Krizin Önemli Bir Sorun Alan1: 0_çi
Sendika Oli_kisi

Betül Urhan

Uluslararası Sa lık Emek Göçünün Mevcut Durumu

Özlem Özkan

SORULAR

20
Mayıs Pazar
1. OTURUM: 10.30 - 12.05

Göç, Vatanda_lık, S1n1f ve Toplumsal Cinsiyet

Moderatör: Güllistan
YARKIN

Enformelden Formele: Kad1n Eme i Kürelle_ijyor mu?

Ba_ak
Ergüder

Avrupa da Göçmen Kadın Eme i ve Sosyal Refah Devleti

Saniye

Dedeolu

Ev Hizmetlerinin Küreselle mesi: Türkiye de Ev Hizmetlerinde
Çalışan Göçmen Kadınlar

Ça la

Ünlütürk

SORULAR

Kahve Arası : 12.05
- 12.20

2.

OTURUM: 12.20 - 14.20

Uluslararası Düzenlemeler ve Politikalar

Moderatör: Besime ^EN

AB nin Ortak Bir Emek Göçü Politikası Olabilir mi

Öbrahim

Soysüren

0_ Hukuku Tehlikede mi?

Yüksel

Akkaya

Küresel Sermaye ve Sosyal Denetim

Sinem Uz

Düzensiz Göçleri Önlemeye Yönelik Politikalarda Okuyüzlülük

Taner

Akpınar

SORULAR

Ö le Aras1 : 14.20
- 15.00

3.

OTURUM*: 15.00 - 16.00

0_çi Hareketinden Güncel Deneyimler

Moderatör: Fatma GENÇ

Novamed 0_çi Direni_i

Necla

Akgökçe

Grevden bir

kad1n i_çi

Genç, Ucuz, Esnek, Örgütsüz: 0_çi S1n1f1n1n Yeni Üyeleri: Ç a r1
Merkezi Çal1_anlar1

Ümit Akçay

SORULAR

* Bu oturuma uluslararası Siemens i_çileri dayan1_mas1 örne i de
kat1labilir.

Kahve Aras1 : 16.00

- 16.15

16:15

Genel Konu De erlendirme ve Aç1k Tart1_ma

17:00

Sempozyum Kapan1_

{/tabs}